

**Univerzita Karlova
Fakulta sociálních věd**

Diplomant: Jana Martinková

Název diplomové práce: Sportovní tisk v Československu konce 80. let 20. století (vydávány nakladatelstvím Olympia) a jeho vlastnické transformace po roce 1989.

Konzultant: Doc. PhDr. Barbara Köpplová, CSc.

Termín: červen 2006

Posudek oponenta:

Diplomantka si jako téma své práce vybrala problematiku sportovního tisku v Československu konce 80. let 20. století a jeho transformaci po roce 1989. V *Úvodu* si dává za cíl popsat, roztřídit a zachytit v historickém kontextu sportovní tisk nakladatelství Olympia (monopolní vydavatel sportovních periodické i neperiodické produkce). K tomu si navíc autorka přibírá za úkol: „*primárně zjistit, jak se sportovní tituly změnily s pádem železné opony, resp. listopadem 1989, jak dále byly řízeny, zda a proč jejich vydávání skončilo, či k jakým změnám došlo.*“

Autorka podrobně popsalala nejdůležitější tituly vydavatelství Olympia, zachytila strukturu jejich organizace a fungování v rámci vydavatelského domu. Prostor dostaly klíčové listy Československý sport, Stadion, Gól a Tělovýchovný pracovník, ale také další méně známé i minoritní tituly. Práce se zaměřuje na vznik periodik, jejich vývoj a přechod do tržního hospodářství.

Diplomová práce se rovněž zabývá zákulisím a okolnostmi, které sportovní tisk v Československu ovlivňovaly. Je rozebíráno fungování a zrod samotného vydavatelství Olympia, jeho postavení jakožto monopolního vydavatele sportovní produkce (v rámci tzv. gestorského systému). Velice zajímavá a obsírně zpracovaná pasáž je věnována státnímu dohledu nad periodickou produkcí prostřednictvím dohlížecích orgánů (ČÚTI, FÚTI...) i popisu vlivu komunistické strany na tisk.

Na práci je vidět, že autorka pečlivě a hojně využila archivní materiály z řady zdrojů (mimo jiné z Ústřední tělovýchovné knihovny Fakulty tělesné výchovy a sportu UK, Archivu ČSTV v Praze, NÚA na Chodovci, Archivu nakladatelství Olympia nebo Národní knihovny v Praze). Autorka s pomocí primárních pramenů uspokojivě nahradila chybějící literaturu týkající se zkoumaného tématu.

Sledovaná práce má však i nedostatky. Zcela matoucí je její *Obsah* i číslování jednotlivých kapitol. Diplomantka tak například uvádí rovnou dvě kapitoly č. 1. Stejně tak jsou dvě i kapitoly 2, 2.1, 2.2 atd. V podobném duchu se bohužel nese v podstatě celá práce, což značně znesnadňuje orientaci v ní.

Slabinou diplomové práce je kapitola *Stručná historie tělovýchovného hnutí a sportovního tisku u nás*, ve které se autorka pokusila načrtnout kořeny českého sportovního a tělovýchovného hnutí i jejich tisku. Trochu paradoxně jde přitom o část, která není dominantní. Když už diplomantka provedla tento historický exkurz, stálo by za to lépe popsat například spojitosti, návaznosti mezi sportovní žurnalistikou před druhou světovou válkou a po ní (s dosahem ke sledovaným titulům).

Autorka ve zmiňované kapitole přejímá řadu nepřesností. Cyklistu tak nazývá měsíčníkem, přestože se frekvence jeho vydávání měnila (od roku 1894 vycházel např. dvakrát do měsíce). U časopisu Sportovní obzor autorka uvádí dvě data konce vydávání – špatně rok 1907 (správný rok 1897 je až na další straně). Nepravdivé je tvrzení, že Sportovní obzor zanikl kvůli „jisté dobročinnosti“ vydavatele Švagrovského, protože ho distribuoval zdarma. Sportovní obzor byl totiž poskytován

bezplatně pouze ve svém prvním ročníku. List naopak zaniknul kvůli tomu, že jeho abonenti neplatili předplatné. Námitky lze vznést i k výběru zmíněných časopisů. Z periodik vycházejících po první světové válce jsou tak v práci například uvedeny hned čtyři skautské tituly, na druhou stranu ale chybějí závažnější sportovní periodika jako byly STAR nebo fotbalový Rekord (obsahově předchůdci Stadionu, respektive Gólu).

Úplně šťastná není struktura práce. Autorka v úvodních kapitolách podrobně rozebírá konkrétní tituly a teprve poté se věnuje organizaci tělovýchovy, vydavatelství, cenzury, vztahu tisku ke sportu, společnosti, státu, komunistické straně. Logičtější by, podle mého názoru, bylo obě tyto části prohodit (nejdříve osvětlit situaci, strukturu, vztahy a teprve následně se věnovat jednotlivým listům).

Autorka se ve své práci až na výjimky (např. na straně 13 píše o „*poměrně nezáživném plátku*“) drží odborného jazyka. Snad až příliš často ale používá složitá, dlouhá a zbytečně nastavovaná souvětí, která jsou mnohdy ne úplně srozumitelná. Odtud také zřejmě rezultovaly chybějící čárky nebo tečky (str. 59, 64, 68, 77). Text obsahuje i některé překlepy a pravopisné chyby (str. 19: „*dřívější fotbalový reprezentanti*“; str. 75: „*po té*“).

Poněkud nezvyklé je nepravidelné používání čar, oddělujících některé odstavce textu (na str. 30, 57, 61, 62, 70, 72, 83...), stejně jako číslování stran v levém horním rohu. Rovněž tabulka organizační struktury ČSTV (str. 58) by měla být spíše součástí příloh.

Shrnutí: Diplomantka podrobně a s využitím široké řady pramenů zpracovala obsáhlé téma, přitom ho dokázala úspěšně zasadit do dobových souvislostí a vazeb. Práce s velkým objemem informací s sebou bohužel přinesla i některé nedostatky, které poněkud kazí výsledný dojem. Stálo za to podrobněji vykreslit osobnosti některých klíčových postav, ať už z nakladatelství, cenzury nebo z redakcí. Předložená práce jinak splňuje formální i věcné nároky kladené na diplomové práce, proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji ohodnotit stupněm velmi dobře.

V Praze dne 13.6. 2006

Mgr. David Lukšů